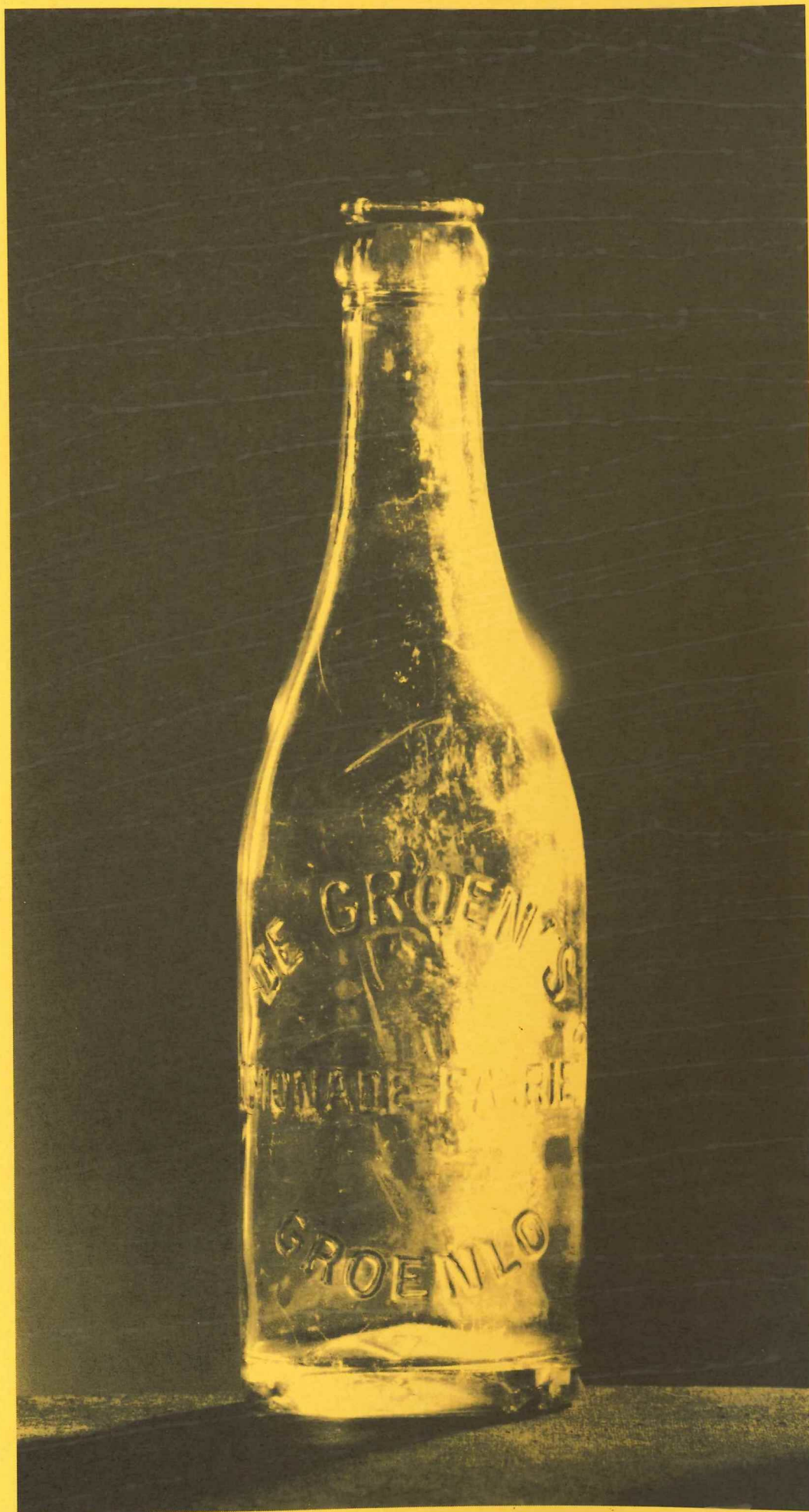

EERSTE JAARGANG
NUMMER 4

VERZAMELAARSGILDE

OKTOBER 1994

"DE KLOK"

PERIODIEK VAN HET GROLSCH VERZAMELAARS GILDE

1e jaargang - nummer 4 - oktober 1994

INHOUDSOPGAVE:

Inhoudsopgave	1	Gemeente Archief Groenlo:	18
Info		Brief Th. J. de Groen uit 1912	
Gildeprogramma	2	Briefhoofden en advertenties	
Overige evenementen		Beursalfabet 6 november 1994	21
Uit de bestuurskelder	3	Kruiken Café Van Eijck	
Advertentie Grolsch	4	Gildemiddag 28 januari	
De oogst van	5	Glazen-pullen-bekers	22
Bierviltjes 1994	9	Advertentie De Lange Gang	
Blik op Grolsch Blik	11	Kogel, beugel, kroonkurk	23
Een oude herberg	13	Merckwaardighe Bierologie	25
Afb. diligence 'Zevenklapper'		Algemene Catalogus:	27
Etiketten Oud Bruin	15	Werkwijze samenstelling	
Oude bokbier-afbeeldingen	16	Toelichting bierviltjes buitenland	28
		Grolsch bierviltjes buitenland	

VERSCIJNINGSDATA PERIODIEK GROLSCH VERZAMELAARS GILDE:
JANUARI 1995 - APRIL 1995 - JULI 1995 - OKTOBER 1995

TELEFONISCHE INFORMATIE / MEDEDELINGEN:
IEDERE ZONDAG VAN 20.00 - 21.00 UUR TELEFOON 05430-21870

ADVERTENTIES "BIERKENNERS VRAGEN" / AANVULLINGEN
ALGEMENE CATALOGUS / COPY VOLGENDE NUMMERS -
REDACTIE G.V.G.: MOLENAAR 24 7141 PB GROENLO

SECRETARIAAT GROLSCH VERZAMELAARS GILDE -
ROB ANGENENT ZWARTE KOLKSEWEG 7
7041 CL 's HEERENBERG

UITERSTE INLEVERDATUM JAARGANG 2 NUMMER 1 : 15 NOVEMBER 1994

GILDE-PROGRAMMA 1994:

- 6 NOVEMBER '94 JAARLIJKSE ALGEMENE BROUWERIJARTIKELBEURS
GROLSCH VERZAMELAARS GILDE TEVENS VERLOTING,
VEILING EN EXPOSITIE VERZAMELINGEN
IN ZALENCENTRUM MARVELD TE GROENLO VAN 10.30 - 16.00 U.
INFO EN RESERVERINGEN:
G. VAN DONGEREN TEL.: 05440-63851
- 28 JANUARI 1995 LEDEN G.V.G. VRIJ ENTREE EN EEN GRATIS RUILTAFEL
GILDEBIJEENKOMST GROLSCH VERZAMELAARS GILDE IN
BAR DE LANGE GANG KEVELDERSTRAAT 15 TE GROENLO
VAN 13.30 - 16.30 UUR
VOOR PROGRAMMA ZIE ELDERS IN DEZE PERIODIEK
- MEI 1995 GILDEBIJEENKOMST IN EEN NOG NADER VAST TE STELLEN
LOCATIE IN ENSCHEDE

OVERIGE EVENEMENTEN:

- 3 OKTOBER 1994 OPENING BOKBIERSEIZOEN
TWEDE GROLSCH BOKBIERFESTIVAL IN DIVERSE
CAFÉS IN DE BINNENSTAD VAN GROENLO
AANVANG: 20.00 UUR
(GEZIEN DE ERVARING VAN HET EERSTE BOKBIERFESTIVAL IN
1993 EEN AANRADER VOOR GROLSCH LIEFHEBBERS EN
VERZAMELAARS - IEDERE BEZOEKER ONTVING VORIG JAAR
EEN EXCLUSIEF BOKBIERGLAS MET OPDRUK EN VOLGENS
GERUCHTEN ZAL ER OOK DIT JAAR IETS BIJZONDERS
VERSTREKT WORDEN TIJDENS HET FESTIVAL DAT VORIG JAAR
OMLIJST WERD DOOR DIVERSE DWEILORKESTEN EN
GEOPEND WERD DOOR DE BURGEMEESTER VAN GROENLO EN
DE UIT ZIJN GRAF HERREZEN PETER CUYPER)
- 12/13 NOVEMBER '94 VERZAMELAARSJAARBEURS VAN 10.00 TOT 17.00 UUR
IN HET JAARBEURSGEBOUW TE UTRECHT
ORGANISATIE: KONINKLIJKE NEDERLANDSE JAARBEURS
TEL.: 030-955911
- 8 JANUARI 1995 RUILBEURS IN RUURLO
VOOR DE 7e MAAL ORGANISEREN DE HEREN WANDERS EN
JIMMINK HUN JAARLIJKSE RUILBEURS.
EEN EN ANDER VINDT PLAATS IN HET GELDERSE RUURLO,
IN CAFÉ RESTAURANT 'DE LUIFEL' DORPSSTRAAT 11.
DE AANVANG VAN DEZE BEURS IS OM 11.00 UUR.
TAFELS KUNNEN GERESERVEERD WORDEN BIJ:
H. JIMMINK TEL. 05752-2452 OF H. WANDERS TEL. 08340-43633
(EEN BEZOEK AAN DEZE GEZELLIGE BEURS IS MEER DAN DE
MOEITE WAARD)
- 20/21 APRIL 1995 INTERNATIONALE BIER- EN VERZAMELAARSDAGEN
V.V. BROUWERIJ-ARTIKEL VERZAMELAARS IN ENSCHEDE
M.M.V. GROLSCH BROUWERIJ
BAV POSTBUS 331 2350 AH LEIDERDORP

VOOR ONJUISTE OF ONVOLLEDIGE INFORMATIE DRAAGT DE REDACTIE
GEEN VERANTWOORDING. INFORMEER BIJ DE DIVERSE ORGANISATOREN
NAAR DE JUISTHEID VAN DE GEGEVENS

UIT DE BESTUURSKELDER

Als bestuur van het Grolsch Verzamelaars Gilde hebben we de afgelopen maanden alles behalve stil gezeten. De meeste tijd hebben we besteed aan de voorbereidingen van de **Algemene Brouwerijartikelenbeurs** op **zondag 6 november** as. in Zalencentrum Marveld te Groenlo. Op het moment dat we dit schrijven liggen de affiches en strooifolders al klaar, zijn de eerste contacten met de schrijvende pers gelegd, worden de exclusieve opdrukglazen gedrukt, reeds toegezegde artikelen voor de veiling geïnventariseerd, de expositie van brouwerijartikelen verder uitgewerkt en zijn er al diverse leden benaderd om tijdens de beurs diverse hand- en spandiensten te verrichten.

Het succes van de beurs wordt echter niet alleen bepaald door de uren voorbereiding die we er in steken, maar ook door het aantal standhouders en bezoekers.

Het aantal standhouders groeit nog gestaag (heb je nog niet gereserveerd doe het dan snel tel. 05440-63851). Naast Grolsch verzamelaars hebben zich ook diverse verzamelaars van andere biermerken als standhouder gemeld, een ontwikkeling die ons zeer verheugt: we organiseren immers een **ALGEMENE BEURS**.

Wat betreft het aantal bezoekers zijn onze verwachtingen hooggespannen. Allereerst omdat dit de eerste beurs is die wordt georganiseerd in het gezelligste bierstadje van Nederland, waar wekelijks tienduizenden jongelui hun vertier komen zoeken. Bovendien denken we dat de zaalkeuze de nodige extra bezoekers zal trekken. Het Zalencentrum Marveld is namelijk onderdeel van Marveld Recreatie, een prachtig bungalow/kampeerpark op loopafstand van Groenlo. Het bungalowpark is in het weekend van 6 november zo goed als uitverkocht en we verwachten dat vele gasten hun verblijf zullen combineren met een bezoek aan de beurs en de expositie.

Voor meer nieuws verwijzen we naar de speciale beurspagina in deze periodiek.

De **gildebijeenkomst** die we **10 september jl.** hielden werd bezocht door ruim dertig leden. In vergelijking met voorgaande bijeenkomsten een gering aantal: het was echter gezellig en de meesten hadden na de vakantieperiode zo mooi de gelegenheid bij te praten. Daarnaast wisselden vele brouwerijartikelen van eigenaar en werd er naar de dia-serie Van Gerst tot Grolsch uit 1959/1960 gekeken. Ook het weggevertjeshoekje werd door vele leden gewaardeerd. Voor een volgende gildebijeenkomst zullen we - indien er tussen het verschijnen van onze periodiek en de te houden gildebijeenkomst meerdere weken liggen - een herinnering sturen, want velen waren gewoon vergeten dat er 10 september een bijeenkomst was.

De gildebijeenkomsten die we in Enschede wilden organiseren gaan **voorlopig** niet door. We waren in overleg met de Grolsche Bierbrouwerij Enschede om deze bijeenkomsten op het terrein van de brouwerij te houden. In augustus kregen we echter de mededeling dat dit niet tijdens de avonduren of weekenden mogelijk was. We gaan nu op zoek naar een andere locatie in Enschede.

Het verenigingsjaar van onze vereniging loopt van 1 januari tot 31 december. Volgens de statuten dienen leden die hun lidmaatschap willen **opzeggen** dit twee maanden voor het einde van het verenigingsjaar schriftelijk - dus **vóór 1 november** - bij de secretaris te doen.

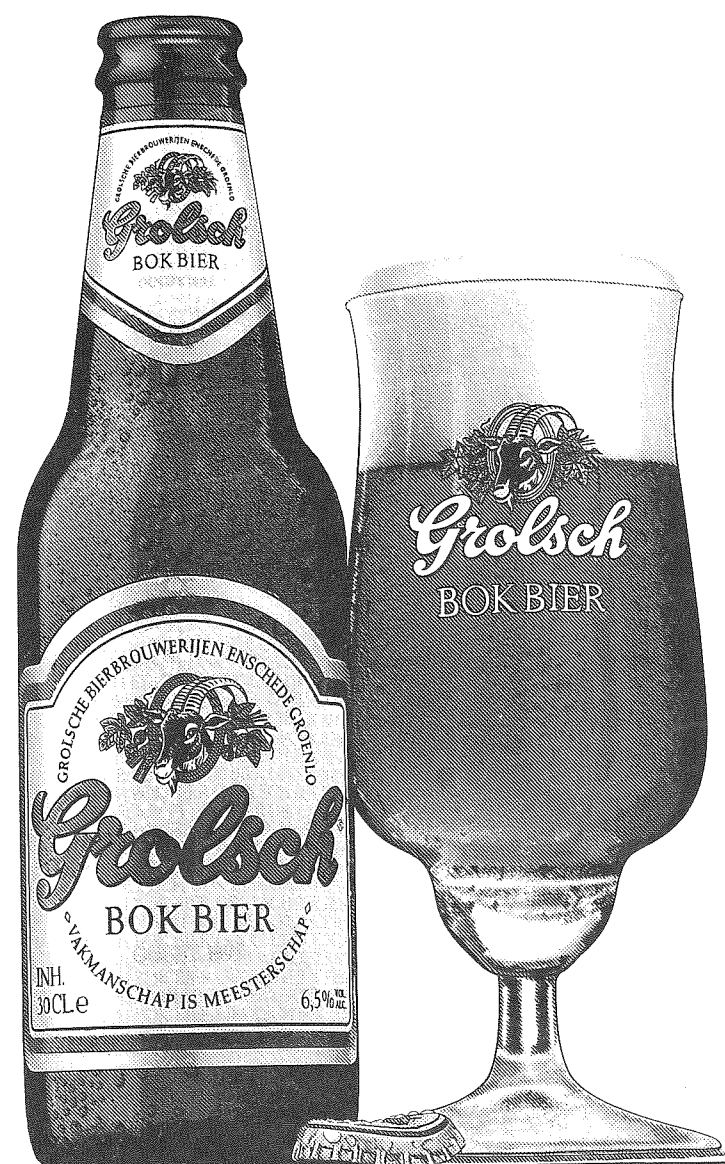
Ook deze keer kunt u weer **Grolsch artikelen bestellen**. Zij die hun bestelformulier vóór 15 oktober insturen kunnen hun artikelen afhalen tijdens de brouwerijartikelenbeurs op 6 november. Leden die hun bestelformulieren ná 15 oktober doch vóór 10 november insturen kunnen hun artikelen vanaf 1 december (dus nog voor Sinterklaas) afhalen bij de bekende adressen.

Als bestuur hebben we tijdens de laatste bestuursvergadering **definitief besloten geen artikelen te versturen**.

Zij die toch artikelen thuis bezorgd willen hebben verwijzen we naar de Consumenten-service van De Grolsche Bierbrouwerij (053-83333). Op verzoek verstuurt men dan een artikelenfolder met verzendprijzen. Op deze prijzen ontvangen leden van het Gilde echter **niet** de gebruikelijke korting van 10 %.

GROLSCH BOKBIER.

DE OOGST VAN HET JAAR.

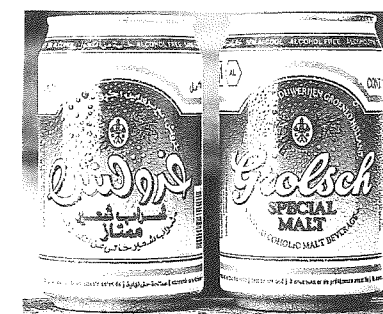
DE OOGST VAN

In de rubriek "De oogst van" besteden we telkens aandacht aan nieuwe artikelen die door de Grolsche Bierbrouwerij zijn uitgebracht. Daarnaast vermelden we eventuele interessante nieuwtjes. Deze keer een overzicht van juli tot oktober 1994. Staat achter een artikel (G) dan houdt dit in dat zo'n artikel verkrijgbaar is in de Grolsch-shops in Enschede en Groenlo. Ontbreekt de (G)-aanduiding dan heeft een bezoek aan deze Grolsch shops geen zin.

DE ARTIKELENOOGST

EXPORT SPECIAL-MALT

In landen waar de Islam een stevige greep heeft op de maatschappij, zoals in Saoedi Arabië, Iran en Qatar, mag absoluut geen alcohol geïmporteerd worden. Maar ook de Arabieren hebben toch regelmatig dorst. Daarom introduceerde Grolsch onlangs Grolsch Special Malt in een speciale Engels-Arabisch verpakking.

GROLSCH PLAYBACK SHOW 1994

De jaarlijkse Playback Show voor Grolsch-medewerkers en hun gezinsleden werd dit jaar in één van de grote hallen aan de Binnenhaven te Enschede gehouden. Het werd een swingende avond. Tot winnaar werd de afdeling Marketing uitgeroepen, hetgeen ons als buitenstaanders niet verbaast.

Voor de verzamelaars alle 500 bezoekers ontvingen een speciale button.

BIERVILTJES

In de afgelopen maanden verschenen er weer een aantal nieuwe gelegenheidsviltjes. De voorkant van alle viltjes is identiek t.w.

Grolsch Premium Pilsner Vakmanschap is Meesterschap Natuurlijk Gerijpt Bier.

De volgende opdrukken kwamen we tegen:

THE MILL 's HEERENBERG WK '94

BEACHPOP RENESSE ZATERDAG 2 JULI 1994
MOOI! IN WESTERSCHOUWEN

20 JAAR C.S.I.O. GEESTEREN
INTERNATIONAAL CONCOURS HIPPIQUE 7 T/M 10 JULI 1994

RENDEZ VOUS AAN DE AMSTEL
AMSTERDAM 19 T/M 24 JULI 1994
CULTURELE MANIFESTATIE IN/OM HET MUZIEKTHEATER

LEVOB DUTCH OPEN
DE INTERNATIONALE TENNISKAMPIOENSCHAPPEN VAN NEDERLAND
VAN 23 T/M 31 JULI 1994 TE HILVERSUM 035-231445

GLAZEN SKÛTSJESILEN

Zoals reeds eerder vermeld is de serie van 14 zgn. fluitjes ook dit jaar ter gelegenheid van het Skûtsjesilen op de Friese wateren uitgebracht. De serie verschilt dit jaar met name in de grootte van de afbeeldingen van de diverse skûtsjes en de plaats van deze afbeeldingen op de achterkant van het glas (hoger dan vorig jaar)

BURGEMEESTERGLAS CAFÉ KOLK

Ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum van café Kolk werd een burgemeesterglas met daarop de tekst 60 jaar Café Kolk 1934-1994 door Grolsch aan de eigenaar geschonken. Het in een beperkte oplage verschenen glas werd m.n. aan de vaste clientèle verstrekt.

BOKBIER

Binnenkort is het weer zover: dan wordt immers het Grolsch Bokbier Oogst 1994 gepresenteerd aan de echte bierkenners.

Het grote nieuws zal de presentatie zijn van:

BOKBIER IN EEN ANDERHALVE LITER FLES.

KRATCOVER-ACTIES

In de afgelopen maanden werden er diverse landelijke en regionale kratcover-acties gehouden. Zo ontdekten we kratcovers bij de Edah-vestigingen voor een wit boodschappenkrat met daarop in het groen de tekst GROLSCH SPECIAL MALT, bij Gall en Gall de reeds aangekondigde nieuwe koeltas van Grolsch. De witte koeltas met groene hengsels is voorzien van het bekende Grolsch logo en de tekst: OP EEN DAG / Vakmanschap is Meesterschap Grolsch Premium Pilsner Natuurlijk Gerijpt Bier. Bij diverse winkelketens ontdekten we bovendien kratcover-acties met gratis artikelen die al wat langer in het assortiment van Grolsch zitten zoals het memo-stickerbloc en de barbecueschort.

DE NIEUWTJESOOGST.....

OPZIENBARENDE OPGRAVINGEN IN GROENLO

Bennie Klein Tank uit Groenlo had het plan opgevat zijn garage wat groter te gaan maken. Daarvoor moest wel enig graafwerk voor een bouwput worden verricht. Kevin Schuurmans, een bijdehante buurjongen van Bennie, kwam met zijn eigen schep wat assisteren. En warempel, hij stootte op iets hards: het was van glas. Een glazen fles, nee, een groene beugelfles! Omzichtig werd er toen verder gegraven en ja hoor, een hele verzameling van wel zo'n veertig flessen kwam boven de grond. Allemaal flessen van Bierbrouwerij De Klok met het jaartal er nog op. Een aantal flessen was zelfs nog met bier gevuld. Een bewijs dat die beugels toch wel erg goed sluiten. Al redenerend kwam Bennie tot de conclusie, dat deze flessen meer dan veertig jaar geleden onder de grond zijn gestopt. Waarom? Dat zal altijd een vraag blijven. Misschien hebben we te maken met de collectie van de eerste Grolsch verzamelaar die met het oog op de naderende oorlog zijn verzameling tijdelijk aan moeder aarde toevertrouwde en ligt er nog meer Grolsch-goud in de tuin van de familie Klein Tank. Ons advies aan Bennie en Kevin luidt dan ook blijf graven!

GROLSCH MEIBOK-FESTIVAL 1994

Donderdag 12 mei (Hemelvaartsdag) was het zover:

het eerste Grolsch Meibok-festival op de Oude Markt in Enschede. Het festival werd uitvoerig aangekondigd middels een door de plaatselijke horeca gemaakt promotieplan. Naast advertenties stonden overal in Enschede en Hengelo houten driehoeksborden om de lantaarnpalen heen.

Het thema van het festival was Montmartre in Enschede en er waren die dag dan ook diverse accenten te ontdekken, zoals straattekens, portretschilders, profielknippers, een accordeonist en Franse muziek. Het Grolsch Meibok werd exclusief geschonken in een speciale promotiestand. Het Meibokglas kon voor f 2,- extra worden gehouden en diverse bezoekers gingen dan ook met meerdere glazen naar huis. Mede doordat Hemelvaartsdag dit jaar een werkelijk schitterende, warme dag was, kwamen er duizenden mensen op het Grolsch Meibok-festival af.

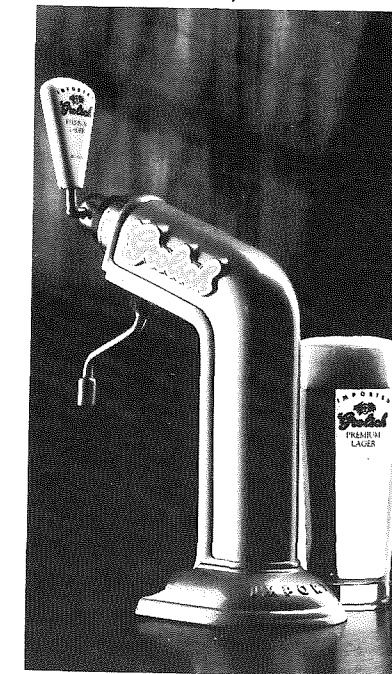

NIEUWE SAMENWERKING OVER DE GRENZEN

In de afgelopen periode heeft Grolsch N.V. twee belangrijke samenwerkingsovereenkomsten afgesloten:

één in de vorm van een joint venture met de Engelse bierbrouwer Bass en één in de vorm van een distributiecontract met de Duitse drankengroep Brau und Brunnen.

De Engelse marktleider Bass levert zijn produkten aan meer dan 30.000 pubs en andere horeca-punten in het Verenigd Koninkrijk. De grootste merken die Bass voert zijn Carling Black Label en Tennent's. Onder de ales (donker, bovengistend en enigszins bitter smakend) treffen we aan: Stones, Bass, Toby en Worthington. Bass is bovendien o.a. in het bezit van de Holiday Inn-keten, heeft 870 punten waar gewed kan worden op paardenraces, haalt 6% van zijn omzet uit frisdranken en bezit een belang van 40% in Bacardi en 40% in Martini. Eén van de weinig zwakke punten was het ontbreken van een premium lager in het bierassortiment. Deze leemte is dus nu opgevuld met Grolsch Premium Lager.

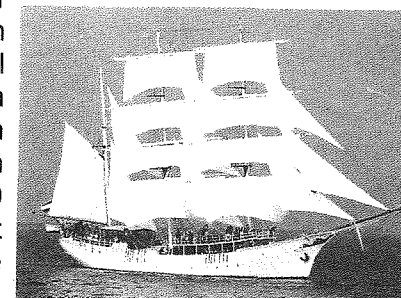
Het Duitse Brau und Brunnen bezit een kleine 20 brouwerijen met merken als Dortmunder Union, Schultheiss, Brinkhoff's No 1, Iserlohn en Einbeck. Deze merken vromen tezamen een volume van ongeveer 7 miljoen hectoliter per jaar. Brau und Brunnen is bijna even groot in frisdranken met circa 6 miljoen hectoliter, met als marktleider het merk Apollinaris. De drankengroep bezit een distributienetwerk over vrijwel geheel Duitsland waarmee zij 29.000 punten in de 'Gastronomie' van bier- en frisdrank voorziet. De grote expansie is van de laatste jaren. Zo werden belangen genomen of vonden gehele of gedeeltelijke overnames plaats van Roemeense, Bulgaarse, Poolse en voormalige Oostduitse brouwerijen. Hun jongste activiteit op dit gebied was de aankoop van de Wicküler Groep. Deze transactie van Grolsch met Brau und Brunnen vertoont veel overeenkomst met die van Bass. Ook de Duitsers misten in hun bierenassortiment een absoluut premium pils en kunnen nu door de distributie van Grolsch tegemoet komen aan de stijgende behoefte bij de Duitse consumenten aan een importbier van hoog niveau.

MET GROLSCH DE LUCHT IN

Regelmatig zagen we in de zomermaanden de bekende Grolsch luchtballon in de Achterhoekse en Twentse Air. De grote gele ballon is iets gewijzigd ten opzichte van zijn voorganger. De bovenkant van de ballon is nu groen. Kregen luchtreizigers tot nu toe een Amberglas ('t Peerke) met de afbeelding van de luchtballon bij hun luchtdoop, in de afgelopen maanden ontvingen de 'waaghalzen' een prachtige pin met daarop de afbeelding van uiteraard de luchtballon van de brouwer uit het oosten van het land.

DE STEDEMAEGHT

Als U op een originele manier uw verjaardag of een ander feest wilt houden en daarbij een glaasje getapt Grolsch Pilsner of Amber wilt drinken dan kan dit sinds een aantal maanden. In Kampen werd nl. onlangs de Stedemaeght in gebruik genomen, het grootste binnenvaart-zeilschip van Nederland. Het schip dateert uit 1926, is 61 meter lang en draagt 20 zeilen met een totaal oppervlakte van 900 vierkante meter. Het oorspronkelijk voor de walvisjacht gebouwde schip gaat op de IJssel, het IJsselmeer, de Waddenzee en de Zeeuwse wateren dienst doen als partyschip. Aan boord is plaats voor 150 personen.

BOKBIERFESTIVAL GROENLO

Maandag 3 oktober wordt in Groenlo het tweede Grolsch Bokbierfestival gehouden. Vorig jaar was Groenlo omgetoverd in een swingend dweilorkesten-stadje. In de vele Grolsche cafés stroomde het roodbruine gerstenat rijkelijk. Iedere bezoeker ontving een speciaal Bokbierglas terwijl de burgemeester van Groenlo vergezeld door de uit zijn graf herrezen Peter Cuyper het festival aanprezen als een evenement dat zich in de toekomst zou kunnen meten aan de Münchener Bierfeste. Of dit al in 1994 zal worden gerealiseerd weten er niet, wel hoorden we dat het festival dit jaar groots aangepakt zal worden en dat er aan de liefhebbers van Grolsch Bokbier weer een bijzonder aandenken zal worden vertrekt.

WERELDRECORD KRATSTAPELEN

Gedurende het Pinksterweekend werd een geslaagde aanval gedaan op het wereldrecord kratstapelen. Het oude record werd met ruim 4000 kratten verpletterd: het nieuwe record is gebracht op precies 22.140 kratten. Maanden vooraf werd met de voorbereiding van deze recordpoging begonnen. De Albergse carnavalsvereniging De Bokkenkeurnkes zou dit karwei wel even klaren. Groepen van 10 jongens en meisjes die het carnavalsvieren al goed in de vingers hebben, gingen afwisselend aan het werk. In verband met de stevigheid en stormvastheid moesten de uiteraard Grolsch-kratten wel ondersteboven gestapeld worden. De kratten waren in dit geval gelukkig leeg. Laag na laag werd alles opgestapeld. Twee vorkheftrucks zorgden voor de aanvoer van de kratten, die op hun beurt met 15 vrachtwagen-ladingen waren aangevoerd. Het stapelen ging sneller dan men had verwacht. Zondagavond 22 mei om half 11 was het zover. Onder luid gejuich van de vele omstanders werd het allerlaatste krat geplaatst. Een donderend vuurwerk begeleidde dit krat. De aan het bouwen van de piramide verbonden sponsoractie bracht ruim 10.000 gulden op. Het wachten is nu op een carnavalsvereniging die er in slaagt gedurende een weekend 22.140 kratten leeg te drinken om deze dan vervolgens in de vorm van de Grolsch beugelfles op te stapelen

BEUGELN VOOR RWANDA

Zo'n dertig vakantiewerkers bij de Grolsche Bierbrouwerij in Groenlo boden onlangs het bedrijf aan om op zaterdag 6 augustus, de nationale actiedag voor Rwanda, vier uur over te werken. De spontane actie werd enthousiast ontvangen door de bedrijfsleider. Bedraagt het overwerktaarif normaal gesproken 150 procent, het bedrijf besloot echter de opbrengst van de actie te verdubbelen. Aan het eind van de zaterdagmorgen hadden de jeugdige vakantiewerkers een kleine tweeduizend gulden voor Rwanda bij elkaar gebeugeld. Een prachtig initiatief dat navolging verdient.

GROLSCH ACADEMIE

Een jaar geleden lanceerde de Grolsch Bierbrouwerij Nederland B.V. een eigen Horeca Academie. Doel van de academie is het beter voorbereiden van jonge ondernemers die hun boterham in de horeca willen gaan verdienen.

De opleidingskosten - zo'n tienduizend gulden p.p. - worden gedragen door de brouwerij. Daar tegenover staat de verplichting om vijf jaar achtereen Grolsch af te nemen.

Van de 14 studenten die uiteindelijk aan de Academie begonnen slaagden er in juli 1994 elf. Een persoon kreeg een her, terwijl er twee de eindstreep niet haalden.

Een nieuwe groep eerstejaars, bestaande uit vijf vrouwen en veertien mannen, is inmiddels begonnen met de opleiding, die bestaat uit vier dagen praktijk in een horeca-onderneming, één dag academie en de nodige studie-uren.

BIERVILTJES 1994

9410
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
THE MILL 's HEERENBERG WK '94

9411
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
BEACHPOP RENESSE ZATERDAG 2 JULI 1994
MOOI! IN WESTERSCHOUWEN

9412
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
20 JAAR C.S.I.O. TWENTE GEESTEREN
INTERNATIONAAL CONCOURS HIPPIQUE
7 T/M 10 JULI 1994

9413
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
RENDEZ VOUS AAN DE AMSTEL
CULTURELE MANIFESTATIE IN/OM
HET MUZIEKTHEATER
AMSTERDAM 19 T/M 24 JULI 1994

9414
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
LEVOB DUTCH OPEN DE INTERNATIONALE
TENNISKAMPIOENSCHAPPEN VAN NEDERLAND
VAN 23 T/M 31 JULI 1994 TE HILVERSUM

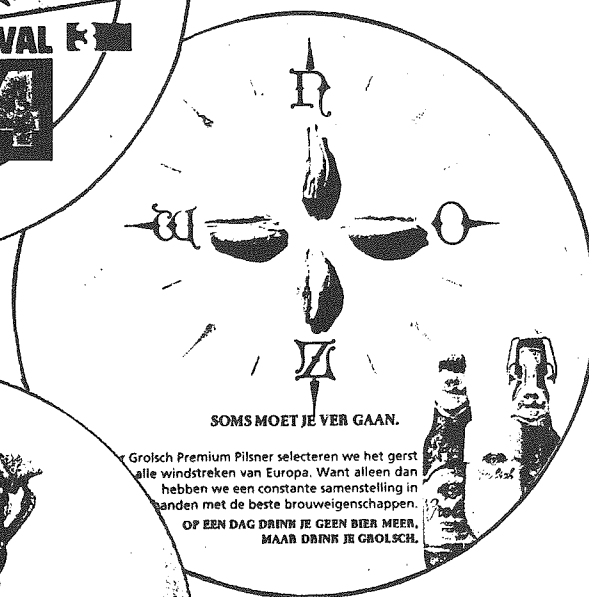
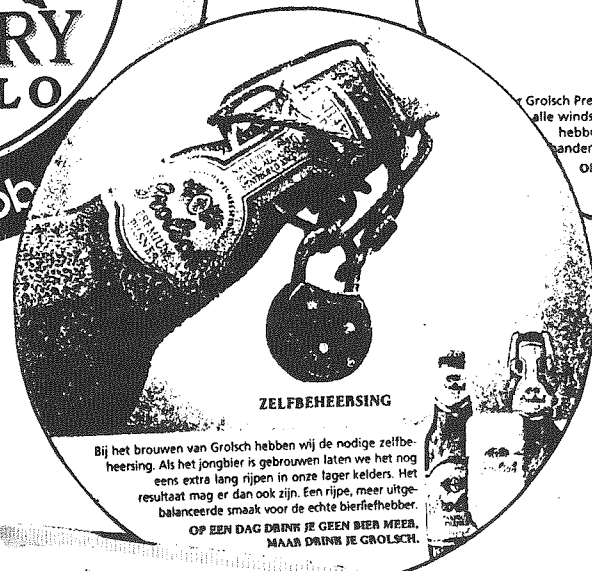
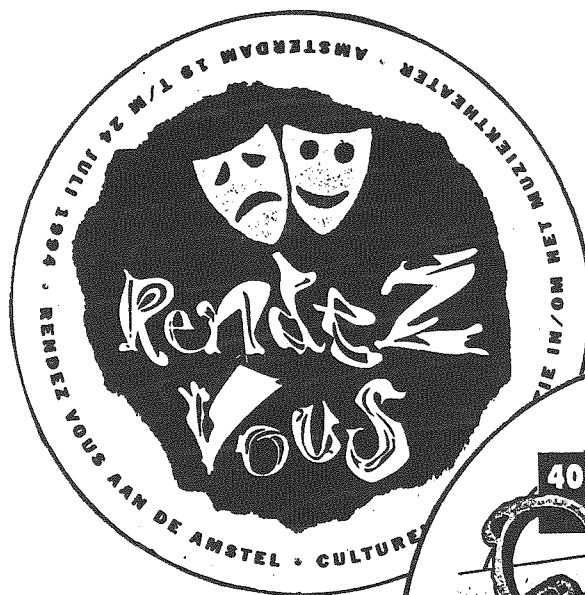
9415
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
OLDENZAAL MUZIKAAL
40 TOP-ACTS / BANDS OP 20 LOCATIES
FESTIVAL 3 9 SEPT. 94

9416
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
MILITARY BOEKELO 6 T/M 9 OKTOBER

9417
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
N O Z W SOMS MOET JE VER GAAN

9418
VOORKANT
GROLSCH PREMIUM PILSNER
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP
NATUURLIJK GERIJPT BIER
ACHTERKANT
ZELFBEHEERSING

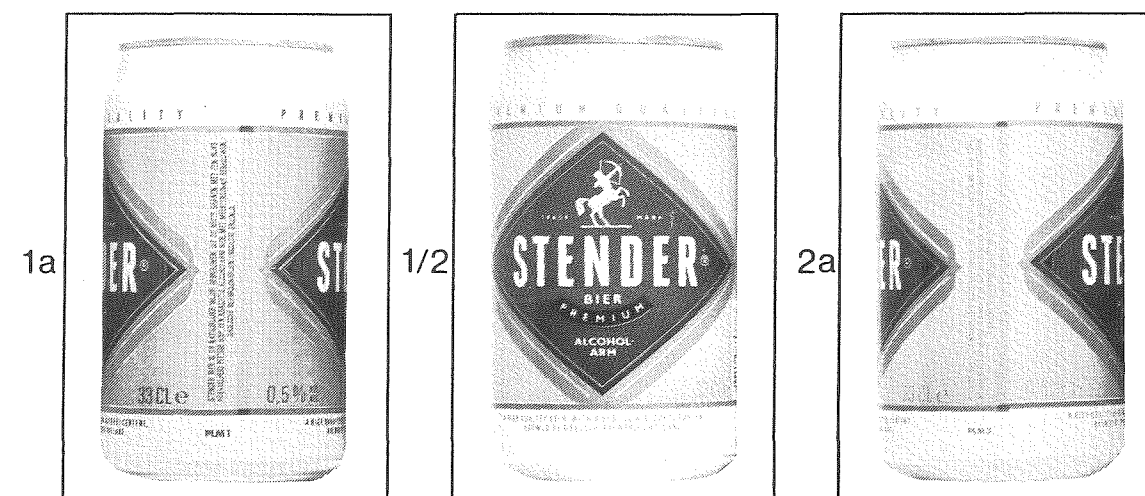
Vrachtwagencombinatie
van de Zwitserse firma Fassbind te Oberath (1991)

BLIK OP GROLSCH BLIK

De blikkenhistorie wil ik graag beginnen bij het half 1992 ter ziele gegane "Stender".

Begin 1990 kwamen de Grolsche Bierbrouwerijen met alcoholarm bier op de markt dat 0,5% alcohol bevatte en waarvoor men de naam "Stender" had bedacht. Bijna direct werd het ook in blik afgevuld en van dit eerste blikje zijn twee variaties bekend. Onderling zit het verschil alleen in de vermelding van een andere blikfabriek, PLM is een Zweedse blikfabrikant en het nummer geeft de fabriek aan. Opvallend is natuurlijk, net als op de etiketten, de man/paard figuur met handboog.

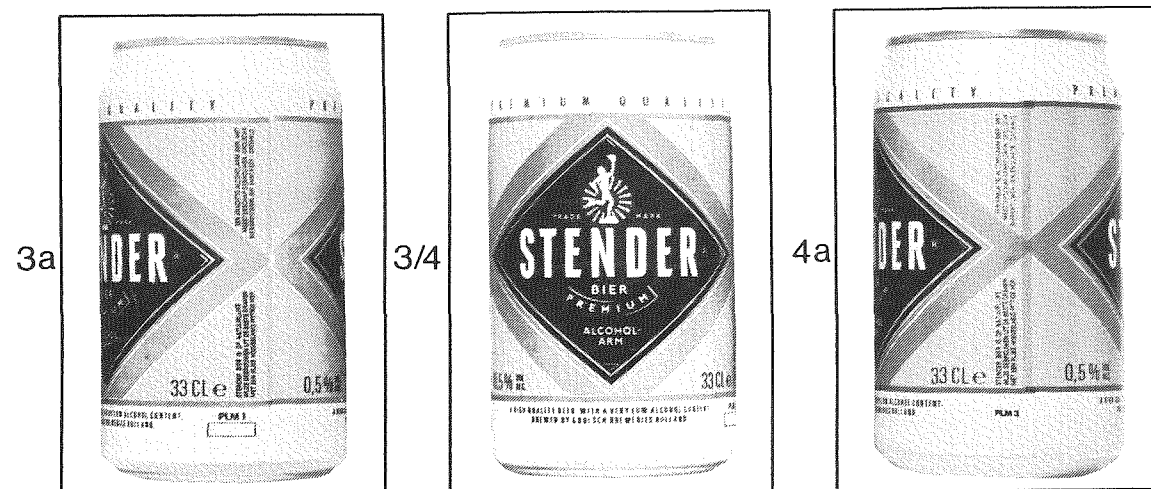
Merk/Produkt	Blikfabrikant	Kleuren	Brouwerij	Inhoud	Bliktype	Kenmerken
1. Stender Bier Premium Alcohol-Arm PLM 1		wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Bierbrouwerijen Enschede-Groenlo	330	Asn	KU
2. Stender Bier Premium Alcohol-Arm PLM 3		wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Bierbrouwerijen Enschede-Groenlo	330	Asn	KU

Deze uitvoering was echter maar een kort leven beschoren, want een paar maanden later kwam er alweer een nieuw exemplaar uit. Hierop is de man-paard figuur vervangen door een hardloper met een fakkel in één hand. De reden van deze vervanging is mij helaas niet bekend. Ook van dit blikje zijn weer twee verschillende exemplaren bekend die ook weer alleen verschillen in blikfabriek. Tevens is de kleur blauw van het iets later verschenen tweede exemplaar donkerder in uitvoering.

Merk/Produkt	Blikfabrikant	Kleuren	Brouwerij	Inhoud	Bliktype	Kenmerken
3. Stender Bier Premium Alcohol-Arm PLM 1		wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Bierbrouwerijen Enschede-Groenlo	330	Asn	KU
4. Stender Bier Premium Alcohol-Arm PLM 3		wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Bierbrouwerijen Enschede-Groenlo	330	Asn	KU

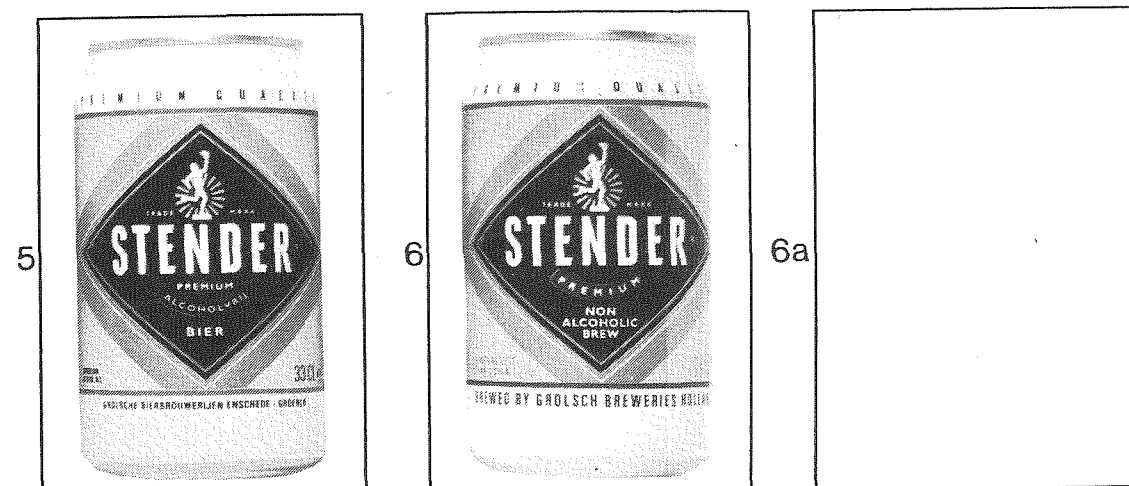

Eind 1990 werd het alcoholarme bier gewijzigd in alcoholvrij bier met minder dan 0,1% alcohol. Uiteraard kwam hiervan ook weer een nieuw blikje uit, waarbij tevens opviel dat dit van staal was (één van de eerste stalen bierblikjes van Grolsch).

Als laatste is nog een "Stender" bekend die voor de export naar de U.S.A. bestemd was. E.e.a. is af te leiden aan de hand van de vermelding van de Amerikaanse inhoudsmaat 11,2 fl.oz. en uit de speciale tekenjes op de zijkant. Het "Fight Litter" handje en het "Recycle Aluminium" tekenje zijn in de U.S.A. gebruikte symbolen.

Merk/Produkt	Kleuren	Brouwerij	Inhoud	Bliktype	Kenmerken
5. Stender Premium Alcoholvrij Bier PLM 2	wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Bierbrouwerijen Enschede-Groenlo	330	Esu	KU
6. Stender Premium Non Alcoholic Brew PLM 3	wt,bw,gs,gd,rd	Grolsche Breweries Holland	330	Asu	RUf1

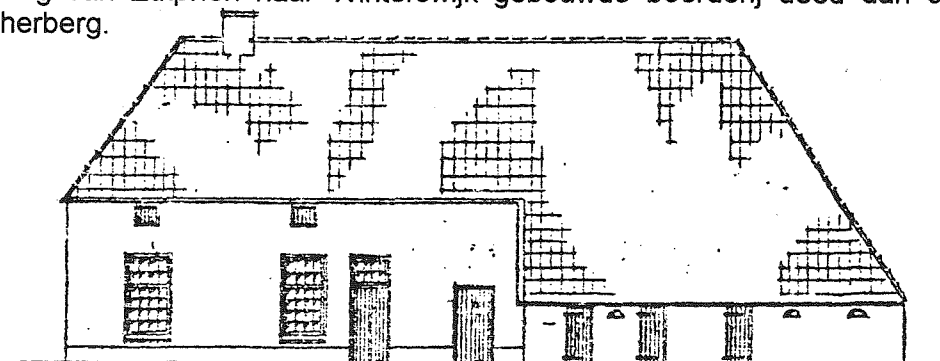

Mochten er onder het Gilde leden zijn die een aanvulling op het bovenstaande kunnen leveren en/of vragen hebben dan zijn deze van harte welkom bij:

Rob Kooij
Kafmolenweide 50
3437 XS NIEUWEGEIN
tel 03402-51935

EEN OUDE REURLSCHE HERBERG

Aan de weg van Groenlo naar Ruurlo op zo'n twee kilometer van de bebouwde kom van dit Achterhoekse plaatsje ligt de boerderij van de familie Tragter. In tegenstelling tot de meeste oude boerderijen, die in het oosten van het land met het achterhuis naar de weg stonden, is de boerderij van de familie Tragter langs de weg gebouwd. De in 1839 aan de toen al verharde weg van Zutphen naar Winterswijk gebouwde boerderij deed dan ook tevens dienst als herberg.

De plattegrond van het pand geeft een goed beeld van die tijd. De gasten konden in de gelagkamer bijkomen van hun vermoeienissen. Vanuit deze gelagkamer had men goed zicht op de voertuigen met hun lading en tevens kon men reizigers vanuit Zutphen aan zien komen. Kranten waren er in die tijd nauwelijks dus was men grotendeels aangewezen op mondelinge berichtgeving. Het waren de marskramers en voerlui die nieuws uit alle windstreken al dan niet aangedikt verspreidden. De herberg was dus niet alleen een plaats waar men een gevoel van veiligheid, gezelligheid en warmte kreeg maar door de vele contacten die de waard had was het tevens een plaats waar men de laatste nieuwtjes kon vernemen.

Dat er ook wel eens voerlui of reizigers bleven overnachten blijkt uit de twee paardestallen in het achterhuis en aan de ruimte boven de weefkamer waar men enkele bedsteden had aangebracht.

Dat de herbergier naast boer ook nog vrachtrijder was kunnen we opmaken uit een aantal bladzijden uit een kasboek tevens debiteurenboek uit de jaren veertig van de vorige eeuw welke nog steeds in het bezit zijn van de familie Tragter.

Nota	voor de peik van J. Tragter	guld	Centen
1840	houtgehaakt by Niegten worden	3	75
	voor gespannen	1	50
November 22	voor gespannen en nageloes	2	40
1841	veef roddels		25
22 maart	veef maal gegeten	1	
	veef tig kop haver	1	80

Hoewel de bladzijden geleden hebben van de tand des tijds valt op dat de herbergier nog regelmatig 1 of 2 paarden moest voorspannen wanneer de postkoets ('de delle Jans') het, om wat voor redenen dan ook, niet alleen kon klaarspelen om een beetje volgens de

6 oktober 1846 een halfeve ton kalk 13 stuiver
medegebragt 38 kan Jenever

De meegebrachte jenever vinden we op de nota's regelmatig terug als 'boddel'.

Eén '*boddel*' kostte in de Reurlsche herberg 1 stuiver en wenste men bovendien een maaltijd te nuttigen dan moesten er nog eens 20 centen worden neergeteld. De paarden kregen ondertussen 6 kop haver voor 21 cent. Voor een '*nagt lozjes*' betaalde men in april 1841 95 cent, terwijl een '*nag lozies*' in 1844 40 cent kostte. Het waarom van dit prijsverschil zal wel altijd onduidelijk blijven. Af en toe speelde de herbergier ook voor bankier: zo leende hij in 1840 aan een zekere J. Koopman op 19 november een bedrag van 60 centen en een maand later 55 centen.

Hoewel het water in het Ruurlose Broek in de jaren vijftig van de negentiende eeuw erg slecht was vinden we nergens in de nota's aanwijzingen dat in plaats daarvan bier werd gedronken. Het zijn uitsluitend '*boddels*' die destijds in de dorstige kelen van de koetsiers en reizigers verdwenen. Uit overlevering weten we echter dan vele eeuwen de mensen meer bier dan water dronken. Dit zal ook het geval zijn geweest in de Reurische herberg, temeer daar de Grolsche brouwerijen op slechts tien kilometer afstand lagen.

De kwaliteit van het grondwater in het Ruurlose Broek is in de afgelopen decennia met sprongen vooruitgegaan. Sterker nog de kwaliteit is tegenwoordig zo goed dat de Grolsche Bierbrouwerij te Groenlo haar water binnen afzienbare tijd mede uit de rijke Reurische bronnen gaat oppompen. Of het nieuwste pilsje dan 'Reurisch Bier' gaat heten durven we echter hardop te betwijfelen.

Met dank aan Dinant Krooshof uit Neede, familie Tragter uit Ruurlo en de heer Toevank voor het beschikbaar stellen van resp.kopieën uit het oude kasboek/debiteurenboek en het artikel 'Interessante aantekeningen uit een kasboek' door D. ten Arve (Vereniging Old Reurle).

N.B. De herberg wordt tegenwoordig uitsluitend als woonhuis gebruikt.

The image displays a variety of Grolsch beer packaging elements:

- Oud Bruin Labels:** Several rectangular and irregular labels for "Grolsch OUD BRUIN". One features a large crest at the top. Another includes the text "VOL. % ALC. • STATIEGELD 10 CT • BEVAT KUNSTMATIGE ZOETSTOF".
- Dark Beer Label:** A large label for "Grolsch DARK BEER" with a central crest and the text "BREWED AND BOTTLED BY GROESCHIEBIERBROUWERIJ N.V. ENSCHEDE-GROENLO".
- Bottle Neck Labels:** Multiple small labels for different beer types, including "INH. 45 CL BIER", "STATIEGELD 15 CT", and "BEVAT KUNSTMATIGE ZOETSTOF".
- Logos and Emblems:** Various circular and oval emblems featuring crests, crowns, and the letters "G.B.". One prominent logo shows a king holding a glass.
- Imported From Holland Label:** A small label with a crown emblem and the text "IMPORTED FROM HOLLAND Grolsch PREMIUM DARK IMPORTED FROM HOLLAND".
- Barcode and Price Tag:** A barcode with the number "83741 00010" and a price tag reading "ME' NY' MA' DE'CT'VT\$5c".

EDROONWERIJ DE KLOK

GEMEENTE ARCHIEF GROENLO

In de zomervakantie doken we weer eens met z'n tweeën het Gemeentearchief van Groenlo in op zoek naar interessante gegevens over de Grolsche Bierbrouwerij aldaar. Archivaris Henk Nijman stond ons weer met raad en daad terzijde. Op deze en de volgende bladzijde een selectie uit de 'vondsten' van onze bezoeken aan het archief.

Allereerst drukken we één van de vele handgeschreven verzoeken uit de eerste decennia van deze eeuw af waarin toestemming wordt gevraagd om het machinepark uit te breiden. Als je alle verzoekjes zo doorleest krijg je duidelijk het beeld dat Theo J. de Groen de zaken voortvarend aanpakte.

Aan Burgemeester en Wethouders
der gemeente Groenlo

Geeft met den verschuldigten eerbied te kennen Theodorus Johannes de Groen bierbrouwer wonende te Groenlo dat hij wil plaatsen in zijn machineskamer gelegen in de bierbrouwerij Eibergscheweg B 96 Sectie A 2342 een gasmotor van vier paardekracht dat hij voor zijn bedrijf reeds vergunning heeft voor zuiggasmotor van tien paardekracht en de te plaatsen gasmotor hoofdzakelijk dienen moet voor reserve.

Redene waarom hij Uw Edelachtbaren eerbiedig verzoekt hem daarvoor de noodige vergunning te verlenen

Het welk doende

Groenlo 2 januari 1912

Th J de Groen

(Gemeente Archief Groenlo no. 2271)

Een jaar later wordt het machinepark al weer uitgebreid. Nu met een 'zuiggasmotor van 16 paardenkracht en een ijsmachine'. (Gemeente Archief Groenlo no. 2276)

Ook dit verzoek is nog met de hand geschreven. Vanaf de jaren twintig vinden we verzoekjes die reeds met een schrijfmachine zijn geschreven. Bovendien zijn deze verzoekjes voorzien van prachtige briefhoofden, die we dankzij de bemiddeling van de archivaris en van Grolsch én Groenlo-verzamelaar Hennie Garstenveld op de volgende bladzijden kunnen plaatsen.

Th. J. de Groen was niet zo overtuigd van de gedachte dat er in tijdschriften en dagbladen reclame gemaakt moest worden voor Grolsch. Hij vond dat de beste reclame de kwaliteit van het bier zelf was. Het is dan ook niet gemakkelijk om advertenties uit de eerste helft van deze eeuw te vinden. Zelfs Grolsch-advertenties in de destijds veelgelezen Geldersche Bode zijn slechts na veel speurwerk te vinden. De 'vondst' van de advertentie met daarop een bierton met drie onbekende Grolsch glazen in de Geldersche Bode jaargang 1948 maakte het urenlange speurwerk meer dan goed. Hoewel we de advertentie reeds in de vorm van een affiche met lijst en als geëmailleerd bord van pakweg 10 bij 15 cm. kenden was dit de eerste keer dat we de ouderdom van de afbeelding konden vaststellen.

Ook vonden in de Geldersche Bode van 8 december 1925 één van de eerste bokbier-advertenties. Zowel deze als de bierton-advertentie zijn op de volgende bladzijden te vinden.

Gerrie van Dongeren
Arnold Dijkman

Grolsch-Pilsner

N.V. BIERBROUWERIJ „DE KLOK”

GEVESTIGD TE ENSCHEDE

GROENLO 15 April 1942

TWENTSCHE BANK

POSTGIRO 137676

TELEFOON K. 5440-230

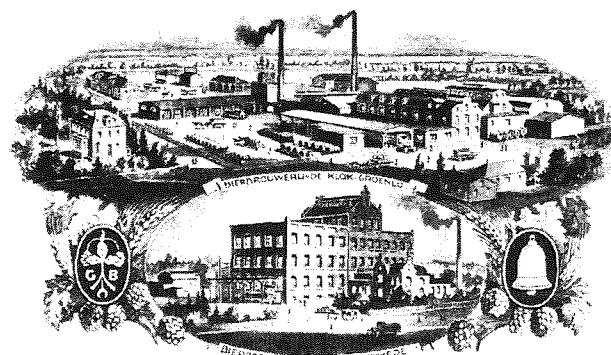

Grolsche Bierbrouwerij N.V.

ENSCHADE-GROENLO
ZETEL DER N.V. ENSCHADE

GROENLO, 21 oktober 1957.
POSTREK. 906072
TEL. N° 230 & 364

**BIERBROUWERIJ
"DE KLOK"**

INTERC. TELEFOON ENSCHEDE N° 3, GROENLO N° 23
TELEGRAM ADR. BROUWERIJ "X"

**Vanaf 10 December verkrijgbaar
prima kwaliteit**

BOKBIER

Bierbrouwerij „DE KLOK“

Enschede-Groenlo.

**HET GROOTSTE BIERBROUWERIJ
BEDRIJF VAN OOST-NEDERLAND.**

**Bokhier wordt ook geleverd in de bekende halve litersflesch
met wettig gedeponeerd hangetiket.**

N.V. BIERBROUWERIJ DE KLOK

ENSCHDE - GROENLO
ZETEL DER N.V. ENSCHDE

Grolsch-Pilsner

GROENLO, 22 Mei 1940.
POSTREK. 137676
TELEPH. N° 23

BEURSALFABET 6 NOVEMBER 1994

A	AANVANG	10.30 UUR
B	BAV / BLIK OP BLIK	AANWEZIG MET EIGEN STANDS
C	CADEAU	IEDERE BEZOEKER BOVEN DE 12 JAAR ONTVANGT EEN OUD BRUIN GLAS MET OPDRUK
D	DATUM	ZONDAG 6 NOVEMBER 1994 VAN 10.30-16.00 UUR
E	ENTREE	LEDEN GRATIS / BEZOEKERS f 3,00
F	FRITES	SNACKBAR AANWEZIG
G	GROLSCH GLAS	OUD BRUIN OPDRUKGLAS WORDT UITSLUITEND TIJDENS BEURS VERSTREKT GRATIS
H	HUUR TAFELS	MOGELIJK TOT 11.30 UUR
I	INBRENG VEILING	TOT 12 JAAR GRATIS TOEGANG
J	JEUGD	GROTE KANS IN LOTERIJ
K	KANS	f 1,00 PER STUK / 6 VOOR f 5,00
L	LOTEN	ZALENCENTRUM IN GROENLO WAAR BEURS, VEILING EN EXPOSITIE WORDEN GEHOUDEN
M	MARVELD	O.A. EEN BLAUWE SPIJTWATERFLES VAN DE GROEN SUBTROPISCH ZWEMBAD, GROTE SPEELTUIN, SOLARIUM, SAUNA, BOWLING OP TERREIN VOLOP
N	NOSTALGIE	HET STREVEN VAN DE ORGANISATIE
O	ONTSPANNING	IS NOG STEEDS MOGELIJK TEL. 05440-63851
P	PARKEERRUIMTE	UIT ALLE WINDSTREKEN VAN NEDERLAND
Q	QUITTE SPELEN	SPECIALE TAFEL MET WEGGEVERTJES VAN DIVERSE BROUWERIJEN
R	RESERVEREN	STANDHOUDERS MOGEN VANAF 9.30 UUR NAAR BINNEN OM HUN TAFELS IN TE RICHTEN
S	STANDHOUDERS	VAN BIJZONDERE ARTIKELEN OM 12.00, 13.00 EN 15 UUR
T	TAFEL	VOLOP VERKRIJGBAAR
U	UITPAKKEN	HET NOG ONBEKENDE ARTIKEL DAT JE WEET TE BEMACHTIGEN TIJDENS DE BEURS
V	VEILING	IJLINGS NOTEREN
W	WARME HAP	TOT ZIENS BIJ ZALENCENTRUM MARVELD
X	X	
IJ	IJ	
Z	ZONDAG 6 NOVEMBER	

KRUIKEN CAFE VAN EIJCK

Leden die n.a.v. de advertentie van Café Van Eijck een kruijk hebben besteld kunnen deze eind september - begin oktober verwachten. De kruijken worden volgens afspraak onder rembours verzonden.

GILDEMIDDAG 28 JANUARI 1995

Zaterdag 28 januari 1995 houden we de eerste gildemiddag van het nieuwe verenigingsjaar. Evenals de vorige keren duurt de middag van 13.30 - 16.00 uur. Tijdens deze nieuwjaarsbijeenkomst willen we videobeelden vertonen van de algemene brouwerijartikelenbeurs in Groenlo van 6 november 1994.

De gildemiddag zal worden gehouden in Bar De Lange Gang te Groenlo. In de volgende periodiek, die 8 januari 1995 tijdens de ruilbeurs in Ruurlo zal verschijnen, komen we uitgebreid op de gildebijeenkomsten van 1995 terug.

GLAZEN - PULLEN - BEKERS

In de afgelopen maanden kwamen de volgende nieuwe glazen tegen:

- Setje van 14 jonkerglazen Skûtsjesilen S.K.S.
- Burgemeesterglas 60 jaar Café Kolk 1934-1994
- Bokbiertglas: het model is niet veranderd / kenners ontdekten een aantal minimale verschillen in de kop van de bok - tevens is de tekst BOKBIER vetter gedrukt dan voorgaande jaren
- Oud Bruin glas met opdruk oud etiket / Grolsch Verzamelaars Gilde
- Uitsluitend tijdens de algemene brouwerijartikelenbeurs van onze vereniging zal voor het eerst een oud-bruin glas met opdruk worden uitgereikt aan de bezoekers
- Tijdens de opening van het Grolsch bokbierseizoen op 3 oktober verschijnt in Groenlo ter gelegenheid van het tweede Grolsch Bokbierfestival wederom een exclusief opdrukglas (waarschijnlijk bestaand model bokbiertglas)
- Jonkerglas DE TIPPE Eerste Prijs Grolsch Meibok Wedstrijd 1994

In oktober verscheen voor de horeca de jaarlijkse bokbierpul

Net als vorig jaar is het een witte pul met de bekende bokkekop en uiteraard het jaartal 1994

Bovendien maakten een aantal verzamelaars ons attent op de volgende al wat oudere glazen:

Burgemeesterglas logo categorie 3 met de opdruk: KORPORAALSMESS

Tulpglas logo categorie 2: ongeveer 2 x zo groot als normale tulpglas

AFBEELDINGEN MODELLEN:

Omdat vele verzamelaars (nog) niet alle namen van de door Grolsch uitgegeven glazen kennen plaatsen we vanaf nu in deze rubriek telkens een aantal modellen.

**Bar
de Lange Gang**

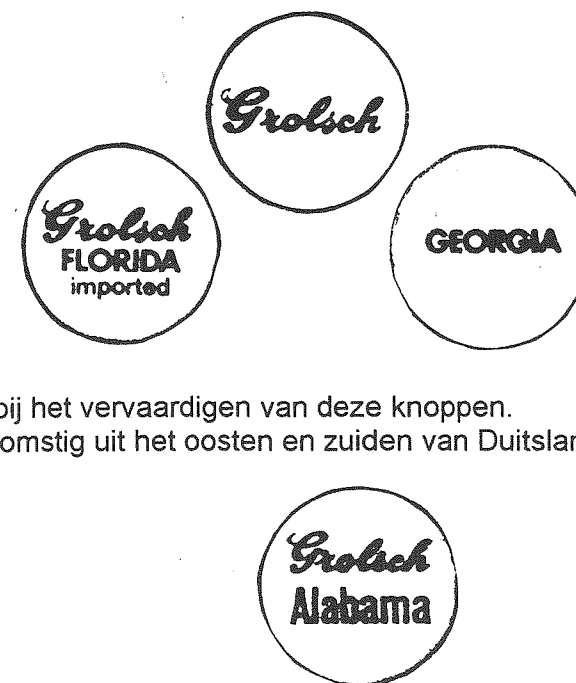
Kevelderstraat 15 7141 BE Groenlo Tel. 05440 - 64860

KOGEL, BEUGEL EN KROONKURK

De limonade- en bierflessen van Grolsch en Grolsch kennen een aantal vormen van afsluiten. Ouderen onder ons kennen ongetwijfeld nog de zogenaamde kogelflesjes. Deze flesjes werden in de eerste helft van deze eeuw gebruikt als limonadeflesjes en danken hun naam aan de meestal glazen knikker (de kogel) die zich in de speciaal gevormde hals van de fles ter afsluiting samen met een rubberen ringetje bevond. Veel kinderen sloegen, nadat ze de limonade hadden gedronken, de kogelflessen kapot om zich vervolgens te vermaken met het aloude knikkerspel. In landen als India en Pakistan is deze vorm van afsluiten nog steeds gebruikelijk. Ook kennen we de blanke limonadeflessen met De Groens Limonade die met een kurk werden afgesloten. De meest gebruikelijke vorm van afsluiten van een bierfles is tegenwoordig de kroonkurk. Echter de beroemdste huidige en al haast een eeuw door Grolsch gebruikte afsluiting is de beugelsluiting. Aan de diverse vormen van het afsluiten van bier- en limonadeflessen zullen we in komende afleveringen regelmatig aandacht besteden. We openen de reeks uiteraard met de wereldberoemde porseleinen kop.

Op elke beugelfles past een porseleinen knop

Elke week verlaten miljoenen beugelflessen de Grolsch brouwerijen te Groenlo en Enschede. Voor het binnenland in bruine flessen en voor exportbestemmingen in beugelflessen van groen glas. Elke beugelfles is voorzien van een etiket, van een beugel, een rubbering en bovenop als 'aandrukdeksel' een porseleinen knop. Deze keer willen we iets vertellen over de fabricage van deze knoppen.

Grondstoffen

De volgende basisstoffen worden gebruikt bij het vervaardigen van deze knoppen.

Dat zijn: **Porseleinaarde**, meestal afkomstig uit het oosten en zuiden van Duitsland of

Tjechië
Kwartzand
Veldspaat
Klei

Fabricage-proces

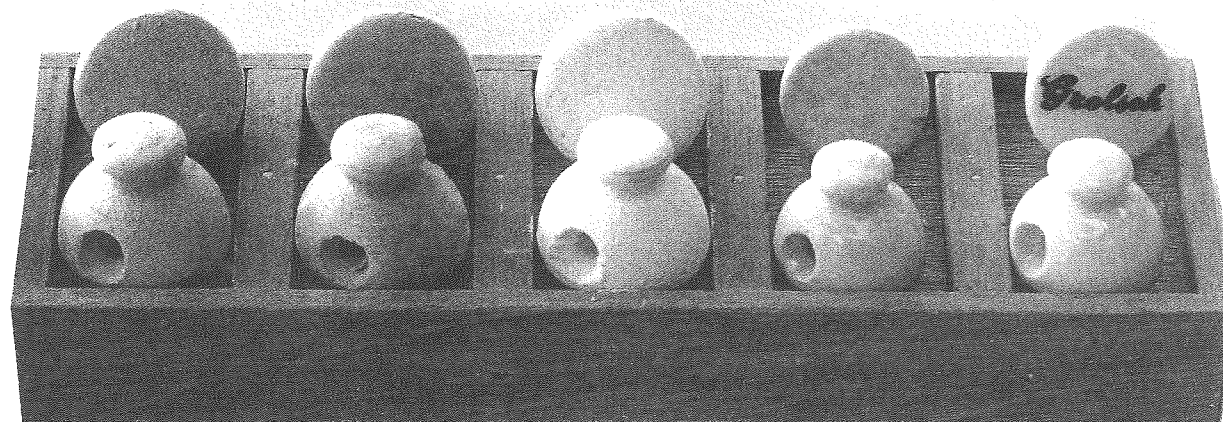
A. Malen, vermengen en voorbehandelen van de basisstoffen

Porseleinaarde, kwartzand, veldspaat en klei worden met water gedurende circa 24 uur gemalen. Na het malen wordt het verkregen mengsel gefilterd en gedroogd. Dit drogen duurt circa 4 tot 6 weken en vindt plaats bij een temperatuur van 35° Celsius. De aldus ontstane, enigszins uitgeharde, platen worden in een molen vermalen en vervolgens met wat water en olie vermengd. Dit laatste mengsel wordt vervolgens tot granulaat vermalen, waarna het gebruikt kan worden voor het vormen van de knoppen.

B. Het granulaat wordt in vormen tot knop gevormd

Het granulaat voor de koppen wordt getransporteerd naar een van de machines met de knopvormen. Deze knopvormen worden gevuld met granulaat. De uit meerdere delen bestaande vormen persen het granulaat tot een knop. In verband met de krimp van deze knop is deze geperste knop 15% groter.

C. Afwerken en voorbranden van de knoppen

Nadat de knoppen uit de vormen komen worden de vormnaden 'weggepoetst'. De nog enigszins vochtige knoppen worden vervolgens gedurende een uur bij circa 800° C. voorgebrand.

D. Glazuren van de knoppen

Na het voorbranden worden alle knoppen door een glazuurbad gehaald. Elke knop wordt met de hand verwerkt. Na het glazuren wordt van een klein deel van de knop het glazuur weer verwijderd. Dit is het deel dat op de bakplaat wordt gelegd, zodat geen vastbakken van de knop met de plaat mogelijk is tijdens het hoogbranden.

E. Hoogbranden van de geglazuurde knoppen

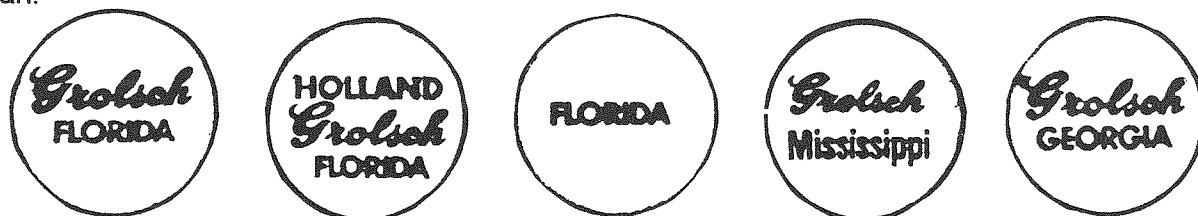
De van glazuur voorziene knoppen worden nu gedurende circa 24 uur gebakken bij 1400° Celsius. Ten gevolge van dit hoogbranden krimpt de knop naar zijn eigenlijke vorm en maat. Tijd en temperatuur zijn belangrijk voor onder andere het verkrijgen van een gasdichte porseleinen knop.

F. Bedrukken van de knoppen

De aldus verkregen knoppen worden voorzien van een bedrukking. Over het glazuur wordt met behulp van zeefdruk de gewenste druk aangebracht. Hiervoor worden met name de kleuren rood-bruin (voor o.a. de binnenlandse markt) of groen (voor de exportmarkt) gebruikt.

G. Inbranden van de bedrukking

Om een goede hechting en kleurechtheid van de bedrukking te verkrijgen, wordt de bedrukte knop nog éénmaal gedurende 1 uur door een oven van circa 800° C. getransporteerd. Na deze laatste ovendoorgang neemt de bedrukking zijn definitieve kleur aan.

(Bron: Grolsch Kroniek)

Merckwaerdighe Bierologie - 2

19. DORSTIGE EXPEDITEURS

Niet alleen de keurmeesters hadden een ruim keelgat. Dat gold ook voor de voerman die de gerst naar het pakhuis bracht.

Op 8 oktober 1677 dronk deze tijdens het bezorgen van 12 mud gerst bijna 8 liter bier, ter waarde van 9 stuivers op kosten van het Gilde.

20. HET LEVEN EEN FEEST?

Het lijkt er op. Maar was het leven wel zo'n feest? Of werd iedere gelegenheid aangegrepen om de bloemetjes eens buiten te zetten op het grijze, donkere, slecht begaanbare binnenplaatsje van het saaie dagelijkse leven in die primitieve tijd, waarin onder moeilijke omstandigheden hard moest worden gewerkt. Uit andere gedeelten van het oud-archief van de Grolsche Bierbrouwerij blijkt namelijk keer op keer dat ernstige ziekten, kindersterfte en begrafenissen schering en inslag waren. Hoe het ook zij, ze waren er, de gildefeesten, eenvoudige maar uitbundige evenementen, waarvan alle kosten nauwkeurig werden verantwoord.

21. DUBIEUZE DEBITEUREN

Vóórdat het gildefeest gehouden kon worden moest eerst de kas worden gespekt. Dit gebeurde door het 'innen van de restanten', dat wil zeggen, het nalopen van openstaande posten en het incasseren van wat invorderbaar was. Tijdens en na dit moeizame werk versterkten de gildebroeders zich met zestig liter bier. Kosten f 4,25.

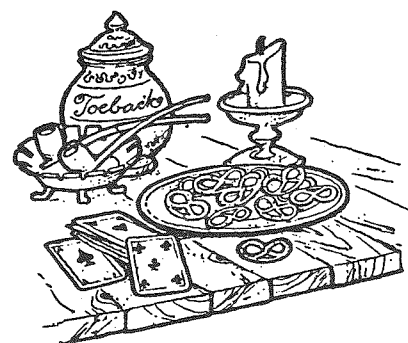
22. KAN HET ER WEL AF?

Op de dag van het feest werd eerst nog even nagegaan of er wel geld genoeg was opgehaald. Dit heette officieel 'het delibereren off men sol teeren'. (Natuurlijk was de teerling dan al lang geworpen en zocht men naar een stok om de hond te slaan, naar een gelegenheid om eens gezellig zonder de dames bij elkaar te zijn). Als het onderzoek - verricht onder het genot van een hartversterking - positief was uitgevallen, werden in allerijl de voorbereidingen tot het gildefeest getroffen.

23. SJOUWENDE MUSICI

De mei, een met kransen en linten te versieren boom werd - op de dag van het gildefeest - door de speelluiden uit het bos gehaald.

Dit zware werk werd gehonoreerd met vijf liter bier.

24. KAARTEN, KAARSEN, KRAKELINGEN, PIJPEN, TABAK, BIER

Dit waren zo de voornaamste attributen van het feest. In 1677 werd uitgegeven aan kaarten f 0,50; aan pijpen en tabak f 3,65; aan krakelingen f 0,45; en aan kaarsen f 1,20. Het is opmerkelijk dat pijpen en tabak er toen - ook in Groenlo, ver van zeeën en havens - al echt bij hoorden, ook al was het een dure liefhebberij.

25. NO EQUAL PAY

Van gelijke beloning voor mannen en vrouwen was in 1677 nog geen sprake. De gildeknecht beurde voor zijn aandeel in het gildefeest (hij zal wel als kelner zijn opgetreden) f 2,50, terwijl de arme meid, die na het feest het hele huis moest schoonmaken met f 0,50 werd afgescheept. en dat terwijl er nota bene 1100 liter bier, ter waarde van f 77,= was opgedronken. Twee kwartjes, het loon voor de hele dag en dan te bedenken dat de heren voor f 0,60 aan glazen en voor f 0,90 aan kannetjes kapot smeten en dat het zo'n late boel geworden was, dat vier pond kaarsen nauwelijks voldoende waren.

26. WETGEVER-GESCHIEDSCHRIJVER

Onder de documenten uit de nalatenschap van Gildemeester Peter Cuyper, de oudst bekende eigenaar van de Grolsche Bierbrouwerij, bevindt zich een exemplaar van de Ordonnantie van 1667, bij welke verordening de inning van de bier-impost (een soort van omzetbelasting) binnen de Graafschap Zutphen werd geregeld. Het recht om deze belasting te incasseren werd verpacht, steeds voor de tijd van een jaar, en wel aan de meestbiedende, mits deze te goeder naam en faam bekend stond. De Ordonnantie regelde de rechten en plichten van de pachter en van allen die met bier te maken hadden, zoals brouwers en herbergiers, expediteurs, verenigingen en zelfs gezinnen. De wetgever - argwanend en spits en goed op de hoogte van de (fiscaal-) slechte eigenschappen van zijn pappenheimers - was uiterst precies, wilde alles regelen, omschreef alle mogelijkheden, en verschaftte op die manier - onbedoeld en onbewust - tal van bijzonderheden over het dagelijks leven in zijn tijd.

ALGEMENE CATALOGUS

De algemene catalogus van het Grolsch Verzamelaars Gilde draagt de toepasselijke naam: "Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft"

De redactie zal zich in de komende jaren met het samenstellen van de catalogus bezig houden en wel op de volgende wijze:

- de redactie inventariseert per item de haar bekende Grolsch artikelen
- de redactie publiceert per item concept-bladzijden van de catalogus
- Grolsch verzamelaars geven aanvullingen op de concept-bladzijden
- de definitieve catalogus-bladzijden worden vanaf de tweede helft van 1995 vervolgens als losbladig systeem onder de leden verspreid

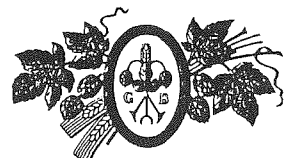
BLIJF AANVULLINGEN / OPMERKINGEN / AANMERKINGEN STUREN OVER DEZE EN ANDERE TOT NU TOE VERSCHENEN CONCEPT-BLADEN

GROLSCH BIERVILTJES BUITENLAND

TOELICHTING:

No.	Afm.	Jaar	Opmerkingen	No	Afm.	Jaar	Opmerkingen
1.	10.2	1992		21.	10.6		hoofdkleur geel
2.	10.2	1992		22.	10.6	1983	
3.	10.3	1991		23.	10.6		
4.	10.3	1991		24.	10.6		
5.	10.3	1991		25.	10.7		
6.	12.3			26.	10.6		
7.	12.3	1992		27.	10.7	1983	
8.	12.3	1991		28.	8.8		IMPORTED FROM HOLL
9.	10.1			29.	8.8		CONT.12 FL.OZ.-355 ML
10.	10.7			30.	10.2	1991	
11.	14	1987		31.	10.2	1991	
12.	14	1988		32.	10.3		dop beugel afwijkend
13.				33.	10.3		premium lager etiket in rood
14.	9.3	1986		34.	10.3		premium lager etiket in zilver
15.				35.		1977	
16.	9.9			36.	10.8	1994	perio 3 - 9408
17.	9.3			37.		1994	perio 3 - 9409
18.	9.3	1979		38.			
19.	10.6		voor- en achterkant gelijk	39.			
20.	10.6	1988		40.			

Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft

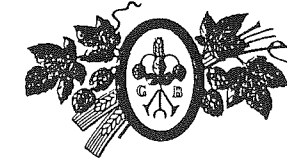
1

2

3

6

8

Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft

9

10

11

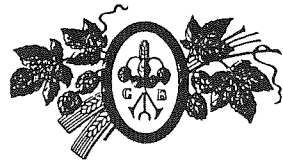
12

13

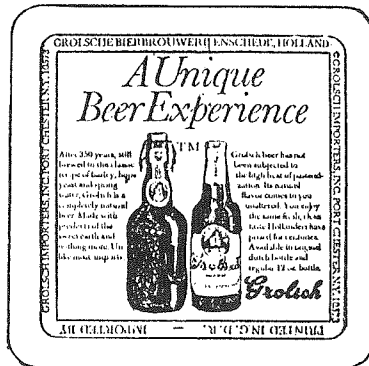
14

15

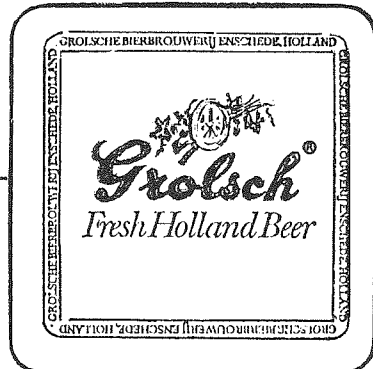
29

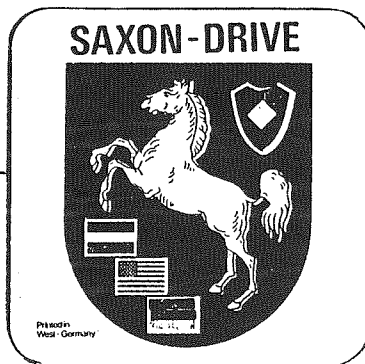
Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft

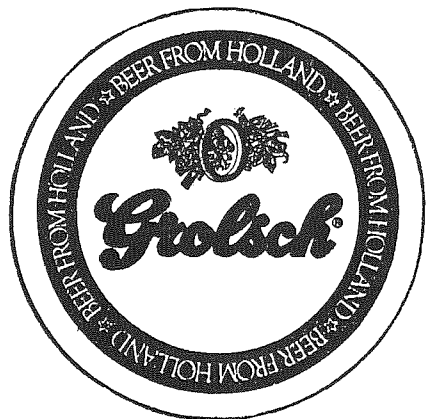
16

17

18

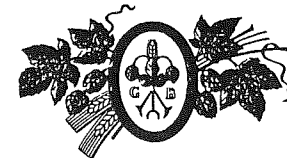
19

20

22

Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft

23

24

25

26

28

30

31

Wat Grolsch nog meer dan bier te bieden heeft

30

31

32

33

34

35

